

maj 2024

Leto 2024

Karibsko morje

1. maj 2024, sreda

Marine Zone, Curacao

Kar nekaj malenkosti je bilo potrebno danes še postoriti, da bo to-do lista prazna. Vse (no, skoraj vse) sva odključala za ceno dela na praznik dela. Niso pa to bile prav zahtevne naloge. Napraviti je bilo potrebno inventuro hrane, da bova vedela, kaj je potrebno še nabaviti v Panami, montirati nov ventilator za hlajenje alternatorja, oprati palubo, očistiti inox, popraviti mrežico, naoljiti teak in podobne zadeve.

Najbolj me je skrbelo zatikanje genoe. Sumil sem zgornji ležaj in cel teden sem čakal na dan brez vetra, da bom lahko v miru spustil jadro, namazal ležaj in jadro spet dvignil. Čakanje na dan brez vetra je na tem koncu sveta precej iluzorno dejanje, a upanje vedno umira zadnje. Danes je vetrovno, kot običajno, a se pač moram lotiti jadra. Vendar je sreča na moji strani. Zatika se vijak na spodnji strani furlexa ob okvir za vrv. Centimeter dvignem jadro in vseh mojih težav je v trenutku konec. Tako hitro in enostavno že dolgo nisem nič popravil.

Ob štirih popoldan se odpraviva na clear-out. Dobre pol ure pešačenja je do carine. Ampak. Na vratih piše "Closed" s podnapisom, da naj se pokliče na neko številko in bodo prišli. No, najin telefonski paket je že potekel, pa Vesna vseeno poskusi. In zvoni (očitno je bila to toll-free številka) in se javijo in pridejo čez pet minut in naredijo zarpe (edini papir, ki ga res potrebujeva) za Panamo. Še sprehod do immigration (spet pol ure), kjer varnostnik na vratih trdi, da ne delajo, ker danes je pač Labor Day, a ga vseeno prepričava, da preveri in potem naju spusti dalje. PolicKar nekaj malenkosti je bilo potrebno danes še postoriti, da bo to-do lista prazna. Vse (skoraj) sva odključala za ceno dela na praznik dela. Niso bile prav zahtevne naloge. Napraviti seznam hrane, ki jo je potrebno nabaviti v Panami, namontirati nov ventilator za hlajenje alternatorja, oprati palubo, očistiti inox, popraviti mrežico, naoljiti teak in podobne zadve.

Čaka naju še najtežja naloga. Kupiti kruh za na pot v deželi, kjer so trgovine samo v shopping districtih, dostopnih edino z avtom. In to na praznik, ko so trgovine itak zaprte. Sprašujeva mimoidoče (tiste, za katere je jasno, da niso turisti iz kruzerice), pa je pri vseh odgovor strumen: tukaj nimata kje kupiti kruh.

Pavza za premislek. In pivec. No, poleg karibskih doz piva imajo tudi družinsko dozo. Ena steklenica je dovolj za celo omizje, nama zatrdi kelnerica, mlada in očitno precej neizkušena punca. Ena 750 ml steklenica je družinska doza? Ja, če je v družini samo en pivec. Za začetek. Ker je to eksotična embalaža, je tudi cena eksotična, 18 dolarjev. Jaz sem se raje odločil za več 12 floznih štamperlov piva - skupno več tekočine za manj denarja.

Kakorkoli, tik pred mrakom najdeva celo odprto trgovinico, kjer imajo kruh. Še ta naloga je odključana. Mislim, da ni potrebno dodati, da je bila trgovina kitajska. In inkasantka za Kitajko neobičajno nasmejana.

Trda tema je že, ko sva končno na Mali in se Vesna spravi oprati še nekaj malenkosti, ki jih preko dneva ni oprala v marinski pralnici.

pogled z vrha hriba na del mesta

se vidi, da je praznik, ulice so bile večinoma prazne, le v centru mesta je bilo nekaj življenja

zasebna zabava ob kanalu

ozvočenje seveda preko dovoljenih jakosti (v SLO)

2. maj 2024, četrtek

Curacao - Panama (1. dan)

Plačava, se posloviva in izplujeva. Pred nama izpluje tudi večja tovorna ladja in plavajoči most je na široko odprt. Od desetih dopoldan sva zunaj fjordastpo razvejanega zaliva v Willemstadu. Pričaka naju krmni veter 5 Bf, razvija lahko le prednje jadro in s sveže pobarvanim podvozjem se čisto spodobno premikava. Če bi tako ostalo, bi bila v Panami v štirih dneh, ker pa je napoved manj obetajoča, bo potrebno dodati še kak dan. Od jutri dalje imava napovedane šibke vetrove iz vseh smeri. Zaplula bova namreč v ciklonsko področje ITCZ. Pa bo pel motorček na poceni ameriško nafto...

Marina na Curacau se je izkazala kot dobra izbira. Relativno urejena z vsemi potrebnimi stvarmi. Edina slaba stran je, da je do prvih oštarij okoli pol ure peš hoje. No, če je to slaba stran, ko ima človek veliko dela? Vse ostalo je v redu, še posebej, če se upošteva cena priveza. Slabih 17 evrov na dan, vključno z dodatkom za live aboard je bistveno manj, kot kjer koli drugje na Karibih (kart je meni poznano in z enakim standardom, seveda). Tudi dvig in spust z visokotlačnim pranjem in postavljanjem na klocne je s ceno okoli 390 evrov precej cenejši, kot na našem koncu sveta. Za finale je bil račun še manjši od pričakovanega, ker nama nekaj dni in nekaj zadev niso računali. Vsekakor je bila izbira dobra in jo bom priporočal še komu.

Zvečer plujeva mimo Arube. Ne bova se ustavila. Veter je malo padel, tok se je dvignil. Predvsem pa se je dvignil val, ki je iz dveh pravokotnih strani in se od časa do časa prav nesramno sešteje.

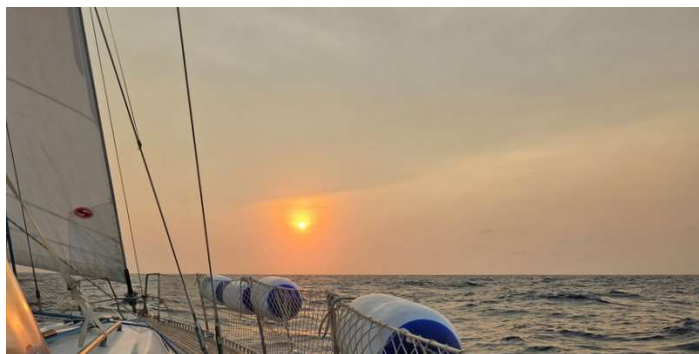
pred nami ladja zaradi katere so prvotno odprli most...mi pa hitro za njim

...in samo, da smo šli skozi, so že zapirali most

verjetno je redkost, da ni križarke v mestu

... in po dolgem času lep sončni zahod

3. maj 2024, petek

Curacao - Panama (2. dan)

Ponoči je vetra zmanjkalo. Pol dneva prej, kot je bilo napovedano. Iz prijetnega in hitrega jadranja kar naenkrat padeva v motoriranje. Motoriranje, ki mu ne vidim konca. Bojim se, da bo tako vse do Paname. In za po vrhu sva z motorjem ravno toliko prepočasna, da bova priplula ponoči, ko pa ne bom vplul med koralne grebene. No, bomo še videli, kako se bo izteklo, do cilja je še 400 milj.

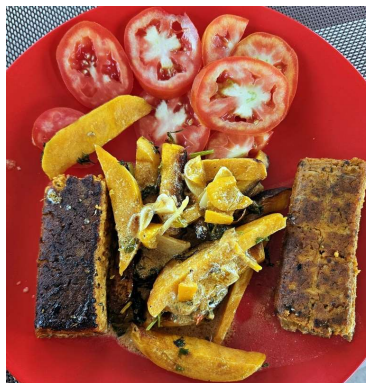
Preko dneva srečava pet jadrnic, ki vse plujejo proti vzhodu. Izkoristile so trenutek, ko je okoli severnega rta južne Amerike nepričakovano zatišje. Danes bodo priplule do Arube zelo enostavno. Od tam dalje pa itak ni več tako zelo težko priti na Velike Antile ali celo na Male Antile. Ena barka me celo pokliče, da se zmeniva, da plujeva starboard to starboard. To načeloma ni običajno, ampak tukaj sva edini plovili, do kamor seže oko in v takih primerih se srečuje pač, kakor komu paše, da le drugega ne ovira. Amerji...

Prav veliko se nama ne dogaja. Morje je dokaj mirno in oba malo službujeva, malo surfava po netu. Da mine čas. Za kosilo imava dva kosa mesa in dva kosa tofuja (slednje je zapuščina soseda iz boatyarda, ki je odletel domov in nama podaril vso svojo pokvarljivo hrano). Pošteno sva si to razdelila. Pošteno, po mojih merilih.

Ko sva preplula mejo med Venezuelo in Kolumbijo, nama je Starlink, brez da bi naju kaj vprašal za mnenje, prestavil ure na telefonih in računalnikih. Po novem sva sedem ur za Slovenijo.

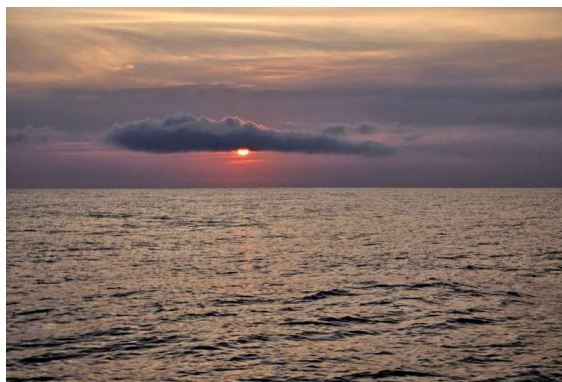
američan nas kliče po WHF...milje daleč naokoli žive duše, on pa bi se menil kako naj plujemo ... pa tudi on sam je bil več kot 1,5nm daleč proč

sosed nama je podaril nekaj hrane ob svojem odhodu domov... med drugim tudi tofu, ta je bil s paradižnikom ... tofu naj bi bil nadomestek mesa? hm. ...

no, Tone je iz firbca poizkusil košček tofuja in se rajši posvetil svojemu svinjskemu kareju s sladkim krompirjem

.... in dan se poslavlja...

4. maj 2024, sobota

Curacao - Panama (3. dan)

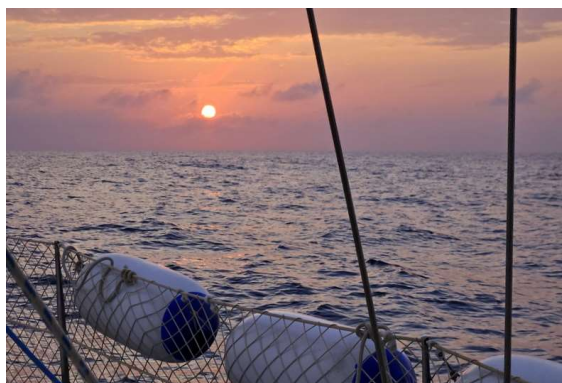
Zaslon na chartplotterju je začel umirati, 18 tisoč ur delovanja ima za sabo. Pojavile so se črne lise, ki trenutno še ne ovirajo funkcionalnosti in berljivosti, se pa bojim, da se bodo razširile. Vse kaže na to, da bo to nepričakovan in ogromen strošek. Dvomim, da se da to popraviti, rezervni deli že pred leti niso bili več na voljo za moj model. Kupil bi nov MFD, a se mi zdi, da ne morem kupiti novega samo chartplotterja, ampak celotni sistem elektronike. Vključno s senzorji, kar pomeni, da mora barka iz vode in jambor v ležeč položaj. Celotni sistem navionike je pa hitro 15-20 jurčkov, sic!

Spet se dopisujem s Starlinkom. Verjetno najprej z njihovim AI, ker so odgovori "čisto mimo". V drugo so v redu. Kdo ve, ali se je AI vmes toliko naučil ali pa je delo prepustil biološkemu mentorju?

Sargaških alg je presenetljivo malo, zato po nekaj mesecih spustim (zarjavelo) vabo v vodo. Pa ne za dolgo. Kot so izginile dopoldan, so se popoldan spet pojavile in vaba roma nazaj iz vode. Po koncu ribolova izgleda, da so poleg alg iz morja vsaj začasno izginile tudi ribe. So jim morda delfini vzeli s seboj, ko so zapustili planet?

ponoči sedim v kokpitu in mi nekaj prileti v hrbet z vso močjo leteča riba ...

lahko noč

5. maj 2024, nedelja

Curacao - Panama (4. dan)

Ker vetra ni, se smer plovbe ravna po tokovih. Ob obali teče precej močan nasprotni tok, skoraj za 2 vozla ga je, zato se držim navideznihi waypointov, ki sem jih postavil na chartplotterju. Ti naju vodijo precej stran od obale. Tukaj je tok v najino smer ali pa ga vsaj ni. Zaradi ovinka bova naredila nekaj več milj po vodi, zato pa manj "po Zemlji" (DOG). Skupna pot bo krajša in posledično tudi čas. Dopoldan sem tako še vedno upal, da bova primotorirala v Panamo v ponedeljek še pred mrakom.

No, podnevi se dvigne rahel vetrič 2-3 Bf s pol krme in motor zamenjajo jadra. Tolažim se, da sem itak nepopravljiv optimist in da med reefe tako ali tako ne bi vplula pred nočjo, če zadnji dan ne bi nažigal motorja na, za mene nesprejemljivih, 2000 obratov. Zato se sprijaznim s hitrostjo okoli 5 vozlov in ETA v torek zjutraj. Sedaj se nama nikamor več ne mudi, noč na torek bova prespala med plovbo.

Ker sem, kot rečeno, nepopravljivi optimist, sem v morje spustil vabo takoj, ko le-to ni bilo več polno sargaških alg, kot je urejen bajer poln lokvanjev. Ampak, čez tri ure je bilo ribolova konec. Vsaj za nekaj časa. Iz vode je romala slabe 3 kg velika in dobrega pol metra dolga tuna in nadaljevanje je logično. Lovopust. Ok, to veva midva, ribe s to najino odločitvijo niso bile seznanjene. Ko namreč vabo za trenutek spustim pol metra v morje, da bi se sprala krvi, jo naskoči naslednja riba. Le izkušenosti in hitrim refleksom se imava zahvaliti, da sem ji vabo do časa izpulil iz gobca. Jedilnik za jutri in nekaj naslednjih dni je bil že z eno ribo še preveč dobro določen.

Na netu najdem obnovljen chartplotter. Takega, kot ga imam sam. To je še najboljša rešitev. Neke vrste servis, torej. Ampak. Delivery time v Panamo je predolg. Ko bi roba prispela, naju tu ne bi bilo več. Na Pacifiku je pa še daljši in predvsem je postopek s carino bolj kompliciran. Kaj torej storiti? Pišem maile prodajalcu, a brez večjega upanja.

Ker so napovedi za tokove le za dan ali dva vnaprej, je internetni dostop sredi morja vsaj v te namene precej koristna zadeva. Pa tudi brskanje za rezervnimi deli sedaj, ko imava čas za te stvari, je dobra stran tega. Spotoma narediva še nekaj telefonskih in video klicev s prijatelji in družino, pa je strošek 60 evrov na mesec za Starlink popolnoma upravičen.

pol ure pred nočjo se ujame na trnek tuna, ravno prav velika

se ve kaj bo jutri za zajtrk: tunin namaz (sem hitro spekla manjše kose ter zmlela, začinila)....

... kaj skuhati vsak dan za zajtrk, kosilo ... kapitan pravi: meni je vseeno, kar boš naredila ... ah ja ... no, sedaj nekaj dni ne bom nič spraševala ... tuna v različnih različicah

6. maj 2024, ponedeljek**Curacao - Panama (5. dan)**

Navkljub lovopustu sva ponoči ujela (pravzaprav bi moral glagol zapisati v trpnem načinu) dve leteči ribi. Le kaj naj z njima? Neužitni sta, jedo jih samo potomci Angležev z Barbadosa. Še posebej pa sta neužitni v dani situaciji, ko imava hladilnik poln dobrih tuninih filejev za kosilo in tunine paštete za zajtrk. Za malico je še tunin cevce in s tem se današnji jedilnik počasi sklene. Je zelo raznovrsten, nekako pa vendarle prevladuje tuna.

Veter je, vetra ni. Občasno ga je celo 4 Bf in takrat naravnost drviva. Bolj realno je 3 Bf (od zadaj). Ker imava danes tudi tok od zadaj, se čisto primerno premikava proti cilju. Le, kadar veter pade na 1 Bf, vključim pogon na fosilna goriva. Na srečo okolja, je bilo tako le nekaj ur. Kakorkoli, pristanek načrtujem za jutri malo po svitu. Upam, da ne bova prehitra.

Poleg službovanja se ukvarjava tudi s chartplotterjem. Oba pisariva naokoli. V Panami se ga ne da dobiti, na Floridi so zagotovili, da ga pošljejo tako, da ga dobiva pravočasno. Odlično, pa bova spet ob jurčka (kar je malo, če bo zadeva le delovala, kot je treba. Ampak. Ko sem jih pobaral, kako naj to plačam, so maili presahnili. Čudno. Še Amerji niso več, kot so nekoč bili.

na zaslону so se začeli pojavljati črne pake

za malico ceviche s svežo tuno, čili seveda ni manjkal

7. maj 2024, torek**Porvenir - Tiandut, Lemon Cays, San Blas, Panama**

Ponoči sva z močno skrajšanimi jadri v 3 Bf krmnega vetra počasi napredovala in opazovala bliskanje nad celino. Naju ni zmocnilo. Zjutraj se sidrava pred otočkom Porvenir, ki je port of entry (bolje rečeno anchorage of entry) in oddingirava do uradnikov. No, še prej se Kune na svojih drevakih zvrstijo ob Mali in nama prodajajo vse živo. Kupiva njihovo ročno izdelano zastavico. Za souvenir.

Porvenir je otok z letališčem. Pravo čudo, da so na otoček sploh spravili letališko stezo, itak je pa primerna samo za majhna športna letala, ki lahko pristanejo na travi. Poleg uradnikov in letališča imajo še hotel, ki je bil sedaj brez gostov. In to je to. No, poleg vsega je seveda en velik kup smeti in nekaj precej razlupanih barak. Da se ve, da smo na San Blas.

Sidrišče je precej rolajoče, zato se takoj odpraviva dalje. Chichime, ki sem ga imel v načrtu preskočiva. Barke so tam sidrane tako na gosto, kot pred Ste. Anne na Martiniku. Nič lepo. Pravzaprav zelo grdo.

Greva na Lemon Cays, ki so nekako off-beaten tracks (čeprav so od Porvenirja oddaljeni le dve miljii). In res sva tukaj sama med tremi otočki. Sidrana sva sicer dobro, a je prostora na tej globini zelo malo in krmilo je v globini dva in pol metra (nad mivko). Nisem najbolj zadovoljen, ponoči imava napovedane nevihte in upam, da naju ne bo preveč vrtelo in izpulilo sidro.

Vreme je oblačno, pravzaprav megleno. Pri preko 30 stopinjah celzija in 80 odstotni vlagi, bivanje za nas, ki nismo prilagojeni na tropske razmere, ni nič kaj prijetno. Zunaj vode. V vodi je drugače. Vesna je tam prebila dve uri. Pravi, da je bilo "še kar v redu". V prevodu to pomeni veliko lepih koral in rib, nekaj barakud in tudi dva skata. In veliko smeti. Hja, to niso sterilno čisti Španski Deviški otoki, zasmetenost dna je bolj podobna Grčiji ali Hrvaški, kot pa tropskemu raj.

Ne glede na to, da sva edina jadrnica, so Kune neizprosni prodajalci nepotrebnih stvari. Stalno naju obletavajo. Če se jih ni zvrstilo deset, nič nočem. Med njimi so tudi inkasanti za sidranje. Veliko denarja hočejo tile indijanci, dodatno k že tako ali tako ne prav poceni državnem cruising permitu. Kar za cel mesec so nama hoteli računati. En mesec je minimum, pravijo. Pa se malo postaviva za svoje človekove pravice in po nekaj pogajanja ceno zbijeva na petino. Z računom. Brez računa bi bilo manj, samo potem bi verjetno jutri spet prišli.

No, niso pa vse stvari, ki jih vrli staroselci prodajajo, nepotrebne. Od enega možakarja kupiva poštenega jastoga, težkega preko kilograma in tako velikega, da ga morava na najinem okroglem roštilju speči v dveh rundah (v eni rundi mu delajo družbo tudi trije kosi tune, ki so nama še ostali). Ob spremljavi zadnje flaške južnoafriškega chenin blanca je bila večerja "za prste polizat". Če kdo ve, kakšno vino paše k jastogu, potem so Južnoafričani sigurno največji mojstri za to. In mislim, da ni potrebno omeniti, da je lov na jastoge v maju v Panami prepovedan. Očitno pa to ne velja za indijance.

še prijavi se nismo na San Blas, ko je že bil narejen nakup njihove zastave; dve obliki imajo; so pa ročno delo

prvi stik z domačini že ob 7,30 uri

del uradnih prostorov (customs, immigration) ... no, ves čas, ko smo bili tam je možakar nekaj vrtel žico levo desno...

nekateri so tukaj plačevali pristojbine za San Blas; no, pa tudi fotokopirni stroj imajo

nasproti Porvenirja otoček

hiše niso v najboljšem stanju, za naše pojme

pa se pripeljeta mimo z jastogi, raki, conchiji ... kupila sva jastoga, cena 20 USD, teža 1,1 kg

največji lonec, ki ga imam je bil premajhen za jastoga....zelo dolgo je še migal v loncu in skoraj ven zlezel...bilo je odlično!

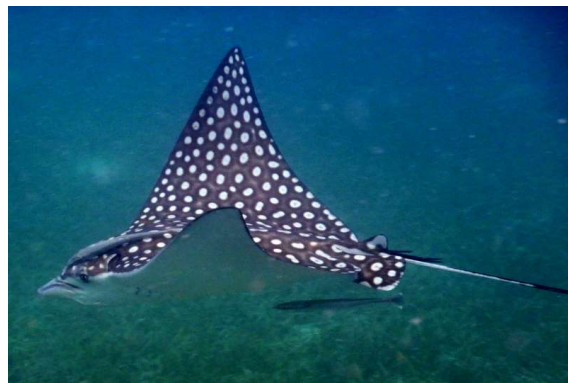
luštna snorklarija, zgleda kot rak/pajek, še nisem videla

čudovit skat je najprej počival v mivki

Mala na sidrišču pred otokom Tiandut

najprej sva se gledala iz oči v oči ...

8. maj 2024, sreda

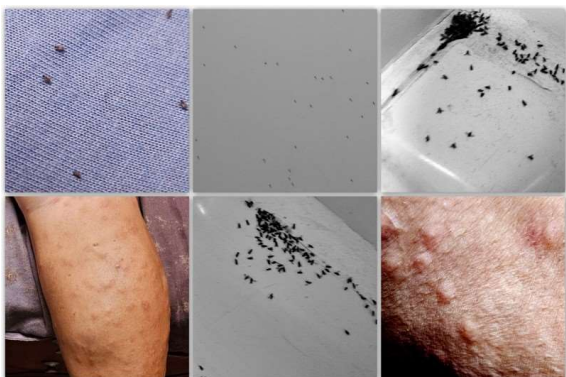
Tiandut, Lemon Cays - Los Bajos Lagoon, Hollandese Cays, San

Pozdrav z rajskih otokov, kjer uživava v koktejlu roja peščenih muh in komarjev. Baje je San Blas najlepši del Karibov. Morda, če ne bi bilo teh insektov. Vesna je nekje prebrala, da se na teh otokih turizem ni razvil zaradi peščenih muh in ne zaradi indijancev. Peščene muhe pikajo. Pikajo! Sploh ni pametne zaščite pred njimi. Pred komarji se zaščitiva tako, da prižgeva spiralo in (vsaj malo) pomaga. Proti peščenim muham nimava pa nič. Pa še tako majhne so, da jih človek skoraj ne vidi, da bi jim zaploskal za njihovo predstavo. Na tisoče, morda deset tisoče jih imava na Mali. Na koncu nama ne preostane nič drugega, kot totalna kemična vojna. Rezultat je (skoraj) popolni muhucid in muhe se preselijo tja, kamor pravzaprav sploh ne sodijo. V raj. Je to napaka v raju? Je bil mojster Noe čisto nesposoben ali enostavno ni imel pojma, kaj je to cenzura? Če bi vsaj malo mislil naprej, te golazni nikakor ne bi sprejel na Arko.

Za zajtrk pojeva še zadnji del tunine paštete in za kosilo tunine fileje z včerajšnjega žara v omaki. Tune ni več. Spet bo treba loviti. Ampak ne tukaj. V vodi plavajo smeti. Ti otoki so res zasmeten. Ah, ja... povsod je kaj primerne za izgovor, da ni treba loviti. Če niso sargaške alge, so pa smeti.

Sidrava se sredi lagune v turkiznem morju poleg kopice koralnih glav. Vesna odplava na ogled podvodnega sveta in pravi, da so korale lepe, rib pa tudi ni manjkalo. Krokodila ni srečala. Ti so na tem rajskem otočju za snorklarje pravzaprav še najbolj moteči. Vesno vsi po vrsti opozarjajo, naj bo previdna. Ravno iz tega dela otočja izhaja tudi posnetek krokodila, kako plava pred barko. Ta je bil nedavno objavljen na Facebooku. Saj, krokodili so bili tukaj že prej, le Starlinka še ni bilo, da bi posnetek lahko postal viralen. Prej ni bilo panike, sedaj pa je. Voila!

Sredi lagune, daleč od otočkov sva se sidrala, da bi imela mir pred peščenimi muhami. Ampak, nimava pa mira pred indijanskimi prodajalci. Muhe v tem vetru ne morejo prileteti tako daleč, homo buziner ima pa motor na svojem drevaku in mu razdalja ni ovira. Saj ne vem, kateri so bolj tečni, prodajalci nepotrebnih reči ali peščene muhe. Krokodili so od vseh skupaj verjetno še najmanj. Rajski otoki... Tale Noe je bil res en pocar.

proti jutru me je v spanju napadel roj peščenih muh; roke, noge, vsa popikana, Tone naštel vsaj 400 pikov, pik zraven pika; noro srbi, meša se mi od srbenja, ne pomagajo ne kreme, ne tablete, do prvega zdravnika pa 100 milj; ko sem pošpricala po moji sobi, je bilo na moji postelji tisoče peščenih muh, isto v kopalnici, kuhinji, še najmanj jih je imel Tone v svoji sobi...

jutranji ribič nad reefom ne vesla ampak se poganja

otoček nasproti naju je bil ponoči razsvetljen, videti je tudi šotore

kar nekaj razbitin je videti, predvsem na reefih

turistični mini kompleksi, verjetno jih prodajajo kot eco variante, pozabijo pa omeniti peščene muhe; mreže za komarje za peščene muhe niso primerne, ker zlezejo skozi (so 4xmanjše od komarjev)

nekateri otočki so masovno oblegani s strani jadralcev

ko sem v vodi, me nič ne srbi se prepustim koralam, ribam ipd

barakuda s spremstvom je naredila nekaj krogov okoli mene

zgleda kot zeleni škamp?

tako majhne lion fish pa še nisem videla.... bila velika max 5 cm

9. maj 2024, četrtek

Los Bajos Lagoon - Bankeoup, Hollandese Cays, San Blas, Pan

Po jutranjem službovanju se s kavico v roki usedem v kokpit in vidim indijanca, kako pluje naravnost proti Mali. A-joj! Pa se sto metrov stran ustavi vrže sidro in začne loviti ribe. Nato se prestavi na drugo lokacijo in spet na novo, vse naokoli naju. Očitno lovi ribe, da bi nama jih potem prodal. Na srečo ni nič ujel in zajtrk lahko pojeva v miru.

Odločiva se, da bova v Shelter Bayu en dan prej, v soboto. Imava pač veliko opravkov in bi bila dva dneva premalo, še posebej, ker bi pol prvega zapravila, da bi avto dobila in pol drugega, da bi ga vrnila. Ko je logistika z marino urejena, se odpraviva nekam na Vesnino snorklanje. Verjetno je čisto vseeno kam, a odločiva se za popularno sidrišče z imenom Swimming Pool. Od tu izhaja posnetek krokodila na Facebooku. Gužva je. Jasno, sidrišče je visoko rangirano v panamski bibliji, Bauhausovem vodniku za jadralce. Midva se raje sidrava nekaj sto metrov stran, kjer sva sama. Morje je pa tu ali tam enako, predvsem pa enako toplo, preko trideset stopinj ima. Zrak pa še stopinjo ali dve več.

Vesna gre takoj v vodo. Išče krokodila, a ga ne najde. Najde pa morskega psa. Kužek mirno počiva s polnim trebuščkom pod koralno glavo in se ne da motiti, kaj šele napraviti malo boljšo pozo za photo-session. Korale in ostale ribe so pa take, kot tudi drugje na tem otočju.

Zvečer je na vrsti braaiada. Zadnja na tem morju. In naslednja, že na drugem morju, tudi verjetno ne bo prav kmalu. Po večerji pripluje floating market, tako imenovani vegi-boat. Tokrat za razliko nevsiljiva domačina prodajata zelenjavo. Poštena izbira je na voljo. Cena je enotna, 2 dolarja. Na kilogram? Ne, na libro, odvrne indijanka. Ok, cena vključuje dostavo in predvsem show. Nekaj malenkosti kupiva. Po fantu z lobsterjem je to prvi čoln ki ponuja nekaj uporabnega. Mole in zapestnice ne potrebujeva, to sva kupila pred leti in še zdaj leži doma neuporabljeno. Takrat sva kupovala v Ciudad de Panama, na tržnici. Za fragment tukajšnje cene.

Jutri naju čaka okoli 60 milj motoriranja, odvisno od tega, kje se bova ustavila za prenočevanje. Napovedano imava mirno morje z okoli pol metriskim mrtvim valom in brez vetra. In kakšen dež verjetno tudi lahko pričakujeva...

danes za spremembo malce več sonca

menda ima vsaka palma na otočju San Blas lastnika

kjer so mangrove, so 1000% tudi peščene muhe in komarji

Bankeoup

zelo blizu koralnih grebenov sva bila sidrana

skrit pod koralnim grebenom je malce počival; nazaj grede ga ni bilo več; velik cca 2m

domačini so razvili jadro

gužva na sidrišču, malce naprej od naju, Swimming pool

današnje sidrišče

temperatura morja

10. maj 2024, petek

Bankeoup, Hollandese Cays, San Blas - Isla Linton, Panama

Še vedno si liževa rane po uničujočem terorističnem napadu peščenih muh pred dvema dnevoma. Na Vesni sem sem danes štel še enkrat in naštel vsaj 700 pikov, jaz pa je tudi nisem odnesel nič dosti bolje. Ponoči ne spiva, praskanje nama je postalo nacionalni šport. Upava samo, da na koži to ne bo pustilo prehudih brazgotin. In da nobena od tisočev peščenih muh ni bila okužena in bova morala še iskati zdravniško pomoč sredi oceana.

Za soboto sva naročila rentiča in se bova odpravila po nakupih. Ni poceni, druge (enostavne) opcije ne vidiva. Zdi se, da Shelter Bay marina kar upravičuje vzdevek Shelter Pay marina. Pred 12 leti sva tu barvala podvozje in ko primerjam takratno njihovo ceno s tem, kar sem plačal letos na Curacau, je bila slednja za tretjino nižja.

Po celem dnevu motoriranja v brezvetrju proti dokaj močnem toku, se malo pred mrakom sidrava v zavetju otoka Linton. Bal sem se, da bo rolajoče, pa niti ni. Vsekakor pa je v primerjavi s peščenimi muhami s San Blasa, to prava milina. Otočje San Blas je sicer čisto lepo, celo čudovito. Tako, kot mora biti. Podobno je ostalim atolom po svetu. Ko pa k tej idilični predstavi s fotografij dodam peščene muhe, krokodile in indijance, pa mislim, da se sem ne bova več vračala, če le ne bo silna nuja.

hiša na morju

čisto drugačni otočki pri obali, džungla

turistični kompleksi, v ozadju džungla, glasni kriki džungelskih živali

le kaj neki je to? zglada kot neke vrste opazovalnice? vojska? policija? ali turizem?

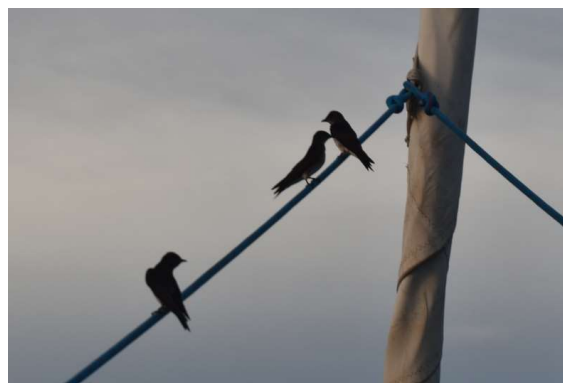
bližje obali še dva taka nenavadne oblike stolpa, mogoče razgledni stolp za delfine?

v tem stolpu pa zglada, kot da so pisarne

nekoč je bila lepa ladja, danes čisto zarjavela, vendar na njej vseeno nekdo živi

ptiči so so našli lokacijo za počivanje

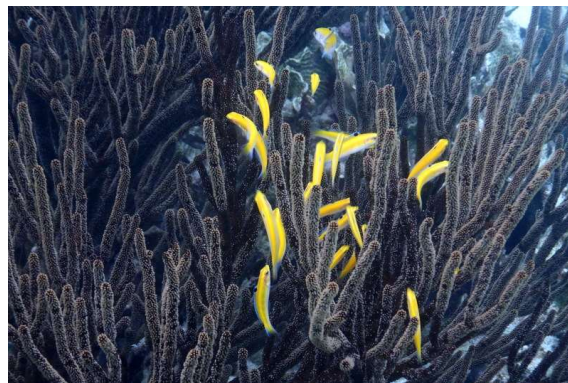
gužva v zalivu, v ozadju marina

... in lep zaključek dneva

pa še dve včerajšnji fotki

11. maj 2024, sobota

Isla Linton - Shelter Bay Marina, Panama

Mirna noč, celo tako hladna in rahlo vetrovna (verjetno zaradi ventilatorja), da sem jo prespal kar v kokpitu. Odmotorirava v Shelter Bay marino in spotoma se oskrbiva s pitno vodo za naslednji teden, ko je ne bo moč delati. V marini naju sprejmejo lepo, marineroti so tokrat za spremembo zvezirani. Vse je urejeno hitro in pravilno, kljub temu, da sem zamešal port in starboard strani in na pravi strani ni bila pripravljena ena privezna vrv (od treh).

Sledi obisk v pisarni Shelter Pay Marine, kjer naju že čaka račun ter dva paketa, kreditna kartica in chartplotter. Prvi paket odpreva kar tam, da lahko plačava stroške za drugega, sic! Po obveznem pivcu v marinski restavraciji se lotim drugega paketa. Kot kaže na prvi pogled, je vse kot se šika, le nekaj vijakov (obstoječega) ohišja je popolnoma zarjavelo in to je pač zanimacija za obisk ferreterije. V ponedeljek.

Potem se z rentičem odpraviva po rezervni Starlink kit k lokalnemu distributerju v Colon. Pot naju vodi preko novega veličastnega mostu preko vstopa v kanal. Namesto krepke ure, ki sva jo potrebovala za to pot leta 2012, sva tam v slabe pol urice. In ker je (kao) slučajno poleg še velik supermarket, se oskrbiva še s prvo rundo čilenskega vina in španskega ter portugalskega piva. In kokakole neznanega porekla. Potem se ulije, pravzaprav se ULIJE. Pravi tropski dež v svoji najboljši inkarnaciji. Pol urice je potrebno počakati, da vidiva, kje sploh je parkiran avto ter da ga prestaviva pod streho in nafilava prtlačnik.

Ker je bila Mala zaradi morebitnega dežja preventivno neprodušno zaprta, vlada v notranjosti tropska vročina. Kar v kokpitu počakava, da se vsaj malo shladi, ko odpreva okna. Tam testirava portugalsko pivo. Večkrat. Složna sva, da je zadeva čisto v redu za ceno 49 centov (ameriških) po piksni.

na poti do Shelter bay marine

Atlantski most (Puente Atlántico) je cestni most v Colónu v Panami, ki se razteza čez atlantski vhod v Panamski prekop. Dokončan leta 2019 je tretji most čez kanal po mostu Amerik in mostu Centennial; dolžina 2820m

ravno stopiva iz trgovine, ko se ulije, noro ulije in je ulivalo kar nekaj časa.... ni šans, da prideš suh z dežnikom kamorkoli

starlink kupljen preko interneta v Panafoto; bo za rezervo in testiran na plovbi do Fr. Polinezije

12. maj 2024, nedelja

Shelter Bay Marina, Panama

Juanjo (Juan Jose) sredi marine na ves glas pokliče Vesno in jo v pozdrav tudi takoj objame. Kot, da sta stara znanca, ki se po dolgem času ponovno vidita. Juanjo je šef (general manager) marine Shelter Bay in dober prijatelj Glende, šefice marine Palmas del Mar na Portoriku. Oba sta nama urejala prepošiljanje Starlinka in Vesna se je na veliko dopisovala z njima. Očitno je že samo to dovolj velik vzrok za tak sprejem. Itak bodo po ameriško vsako gesto dobre volje pošteno zaračunali, a človeku se vseeno zdi lepo, da ga tako pozdravijo.

Pakirava vinsko klet. Precej polna je, prostora je le še za nekaj deset steklenic. Vidi se, da sva tokrat v vinsko klet pospravila tudi pivo. Potem se Vesna odpravi v šoping hrane, jaz pa nad parametriranje chartplotterja in pregled ostalih instrumentov, zakaj jim pešajo zasloni. Zdi se mi, da jim ni več pomoči. Vse kaže, da bom moral počasi misliti na nove. Iščem tudi vzrok, zakaj ne gori deck light. Očitno je po trinajstih letih potrebno zamenjati žarnico, edino halogenko, ki jo imava na Mali. Vse ostalo so ledice. Sliši se enostavno, je pa potrebno splezati na jambor, sic!

Zvečer je na vrsti marinski BBQ. Pa smo spet v deželi pot luckov. Okoli dvajset se nas je zbralo. Vesnina mediteranska solata je šla dobro v promet tudi pri ostalih, najino meso, kupljeno danes v supermarketu Rey je bilo pa samo za naju. In ni bilo nekaj, česar bi se še dolgo z veseljem spominjal. Očitno dobro ameriško in evropsko meso tukaj ni ravno prevladujoče.

Pred spanjem oddam še naročilo na DHL in dan je minil.

BBQ večer v Shelter bay marini ... meso, ki sem ga danes kupila je bilo zanič...

tukaj še nismo bili vsi zbrani; pa saj nas je bilo kar nekaj, glede na to, da je to bolj tranzitna marina in je stalnih gostov bolj malo; večer minil v klepetu s holandci; amiji so se bolj skupaj držali

13. maj 2024, ponedeljek

Shelter Bay Marina, Panama

Več manjših opravil naju čaka danes in dan naj bi bil miren, Morda greva celo na bazen. Pa se spet zaplete. Jasno, plan A se spremeni v plan B.

Najprej splezam na jambor in zamenjam žarnico za deck light. Takoj zjutraj, ko še ni prevročje. Itak sem pa na koncu čisto

premočen. Potem sledi oddaja Starlinka v recepciji in prijava v državo pri oblasteh. Tega nisva počela preko vikenda, da ne bi plačevala overtime. In na vprašanje, kdaj sva prispela v Panamo, je Vesna strumno odgovorila, da danes ob devetih zjutraj.

Potem se zapeljeva nafilat plinske jeklenke. Tri campingaz in eno ameriško. Tukaj filajo vse. Končno! No, upam, da bo končno, jutri dobiva jeklenke nazaj. In ker sva že v mestu, še skok v ferreterijo po tri malenkosti. Nimajo jih. Ampak, naslednja ferreteria je kar čez cesto. In še ena, in še ena. Nikjer nimajo, kar iščeva. To ne vodi nikamor. Odpeljeva se v shopping mall, v nekaj večjega, nekaj tipa manjši Home Depot. Dve stvari dobiva, ene ne poznajo. Ok, bom pa malo improviziral pri montaži chartplotterja in bo tudi v redu.

Ko se vrneva, naju čaka na barki neprijetno presenečenje. Ne samo, da je neprijetno, silno zoprno je, rešitev je komplicirana. In draga. Inverter-charger ne dela več! Te je že drugi Victron, ki je odšel v večna lovišča (saj smo pri indijancih, mar ne?). Nekaj ur se trudim, da bi ga oživil, po celi barki iščem in celo najdem kable, komunikacijske pretvornike in en star računalnik z nameščenimi gonilniki in programom za informacijski dostop do tega nesrečnega inverter-chargerja. Računalnik, ko mu napolnim baterijo, celo dela (po skoraj desetih letih hibernacije). Priključim se in nekaj časa poskušam osamiti napako in pognati mašino v vsaj delno delujoč modus. Ne uspe mi. Tudi, ko je Victron odklopljen od vsega, javi preobremenitev. Torej mora biti nekje v sami škatli kratek stik.

In kaj sedaj? Da bi mi ga popravili tukaj je skoraj izključeno. Sploh pa ne v enem dnevu. In midva sva v deželi 120 V 60 Hz! Do večera potem oba iščeva po netu in obupujeva. Še poceni dovolj močnega 120 V inverterja (toliko, da imava do prve naslednje države, kjer poznajo 230 V napetost) nimajo na zalogi, kaj šele takega za 220 V. Brez inverterja ni Starlinka in ni računalnikov, ni podvodne fotografije in celo svoje brade si ne morem obriti. In ni tunine paštete, sic!. In še česa. Za elektroniko filat sva našla nekaj v Panama Cityju za nekaj deset dolarjev (vsi filovci delajo na 80-265 V 50/60 Hz). Ampak mikserji in podobne zadeve pa na tako napetost in frekvenco ne trzajo.

Imam pa možnost nakupa (pre)poceni 220 V inverterja preko interneta z dostavo v nekaj dneh. Iz Združenih Arabskih Emiratov. Naj to vzamem ali ne? In če se odločim za to opcijo, morava spet v marino po paket, kar pomeni dodatne komplikacije z usklajevanjem naslova za pošiljanje.

Ah, ja... ne grem se več! A je sploh možno, da se nama še kaj pokvari. Letos sva za popravila zmetala že toliko denarja, kot prej v desetih letih skupaj. In že zdaj je jasno, da bo jutri na sporedu dinamičen dan.

moja koža se še zdravi od nešteti pikov sandfly, no, zvečer in ponoči so me pa obdelali še komarji, čitre al nekaj takega ... noro ...

center Colona je bolj tako, tako za videti ... tak je kot je bil pred 12 leti; namesto, da bi stare stavbe porušili, jih prepustijo naravi

ulična prodaja hrane vsepovsod

panamčanke so večinoma moje višine

to je center Colona

ko so amiji slišali, da midva kupujeva v Colonu, so se čisto zgrozili

14. maj 2024, torek

Shelter Bay Marina, Panama

Jutri greva skozi kanal. Samo kdaj? Zjutraj ali zvečer? To naj bi izvedela danes točno ob pol osmih zjutraj. Točno ob pol osmih zjutraj tega ne izveva. Proti deveti že gre, ko nama Eric javi, da sva na sporedu za ob štirih zjutraj. Sledi iskanje line handlerjev in iskanje inverterja. Pri line handlerjih sva relativno uspešna, od štirih zahtevanih imava tri, enega bova pa najela. Plačanca.

Z inverterjem je po pričakovanju slabo. Tisto, kar sem gledal, ne znava kupiti. Pa tudi, če bi znala, ne bi. Prebral sem si recenzijo. Vse, kar je v redu, je dobavni rok najmanj dva tedna. Jasno, iz skladišč nekje, kjer se uporablja 220 V. V lokalni čendleriji mi sicer najdejo en primerek Victrona v Panami z 220 V priključkom, a je cena nesramna. Panamska, šelterpejevska. Že ko sem samo na hitro preveril cene izdelkov na policah čendlerije, mi je bilo jasno, da tukaj ne bom kupoval Dobro polovico je vse dražje, kot na Curacau.

Danes sva razdeljena v dve skupini. Vesna pere, se odpelje v trgovino, pa po plin in bencin, ter popoldan vrne avto. Jaz urejam barko. Generalko imam. Naslednjič, ko bova imela vodo in elektriko bo ..., hmmm..., ja, morda bo res še letos.

Avto bi morala vrniti ob štirih popoldan, pa se rentakarovcu ne ljubi priti. Manjana, pravi. Ah, če bi Vesna to prej vedela, ne bi tako hitela domov in bi bila Mala še bolj nabasana s hrano in pijačo. Saj, za hrano res ni več prostora, kakšno flaško rujnega bi pa znala še kam stisniti.

Pozno popoldan pride line handler z znanjem metanja štrikov in brez znanja angleščine. Kaj več komunikacije, kot da v tišini spijsava pivo, nama ne uspe navezat. Ob osmih zvečer se pripeljeta še Mariova prijatelja in ekipa je popolna. Malo poklepeta in nekaj malega prigriznemo, pa je že čas za spanje. Jutri vstajamo zelo zgodaj, skoraj danes...

lenivci mamica teče po otročka čez cesto

Lenivci (znanstveno ime Folivora) je najuspešnejša skupina velikih sesalcev v Srednji in Južni Ameriki. Živijo na drevesih, prehranjujejo se z listjem

nekoč so bili tukaj američani in kot so zapustili, tako je ostalo

prav na smeh nama je šlo, haha jelenčki v tropih no, pa se je kasneje izkazalo, da res obstajajo

so tudi plaže in nekateri se kopajo...hm, kaj pa krokodili?

nekateri panamski busi so res načičkani... ampak tale je čisto prenovljen

Shelter bay marina

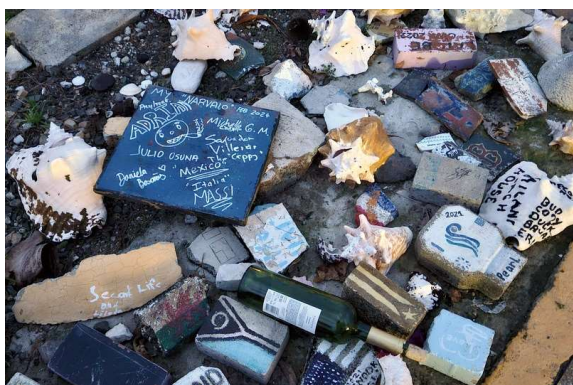
v marini mini market, oštarija, hotelček, navtična trgovina in ...

... in bazen, ki ga tokrat nisva nič koristila ... sva bila premalo časa v marini in preveč obveznosti

zvečer ni kakšnega kravala po marini

najprej sem mislila, kako pa to zgleda, da so sredi marine smeti ...no, potem pa vidim, da so barke pustile svoje spominke...tudi SY Second life je pustil svoj spominek ... mi ga nismo nič

15. maj 2024, sreda

Shelter Bay Marina - Isla Naos, Panama

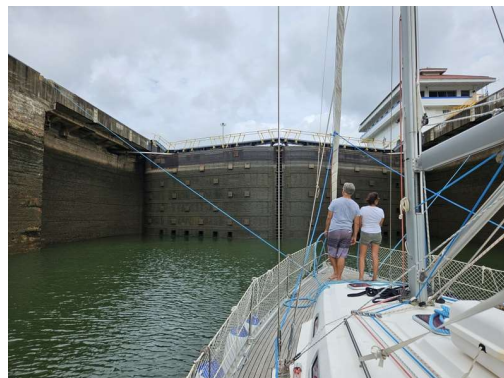
Ob štirih zazvonijo budilke, čez pol ure smo pripravljeni na sidrišču za prevzem pilota. Pride točno, točno gremo skozi Gatun Locks. Brez kakršnih koli težav. Trije smo raftani, Jingle in Mala na straneh in Appero na sredi. Ko pa zapustimo zadnji prekat, mimo prdivja vlačilec in val nas začinja premetavati. Jinglu se polomi bitva, še preden se uspemo razvezati in rezultat panike je, da ima Mala na palubi eno vrv, ki sicer pripada Appero. Ko to čez nekaj ur opazim, jih ne dobimo več, da jim jo vrnemo. Manjana.

Skozi Panamski prekop greva drugič, nič novega ni za napisati. Videli smo jelene in krokodile. Opazovali smo najsodobnejše navigacijske pripomočke in se izogibali ladjam in ves čas upali, da ne začne deževati. Upanje se nam je uresničilo. Postopki v prekatih so tekli kot po maslu, tudi (ali pa predvsem) po zaslugi izurjenega pilota (advisorja, uradno). Imeli smo direkten webcam prenos in bili smo razstavniki artikli v živalskem vrtu. Vrli kanalovci prehod jadrnic kasirajo dvakrat, nam za prehod in drugim turistom vstopnino, da si nas lahko ogledujejo s platforme.

S šestimi vozli smo počasnejši od obeh mnogo večjih bark in skozi prekate se v Pacifik spuščamo sami. Ušli sta nam. To je pravzaprav še boljše in predvsem bolj mirno. V Bilboa Yacht Clubu nas zapusti Jose, najeti line handler, ki je bil zelo koristen in je opravil večino dela za celotno posadko line handlerjev. Svoj honorar si je pošteno zaslužil. Z njim gresta tudi nova prijateljca iz Paname, Carlos Andreas - Andy in njegova žena Patricia. Andy ima barko v Panami in proceduro prehoda pozna, Patricia je bila pa prvič na tej poti. Prijeten par sta in takoj sta se ponudila tudi za pomoč pri nabavi inverterja. Če bo po planu, se jutri spet vidimo. Zadnjega pobere pilotski čoln našega advisorja Louisa. In potem se premakneva samo še na sidrišče in kaj kmalu mrkneva. Dolg dan je bil.

skozi prvi prekat smo se skupaj vezale katamaran in dve jadnici...Mala je bila spet najmanjša

Patricija in Andy, sta prijatelja od najinega prijatelja Mario ... živi v Panama city, prišla nama brezplačno pomagati kot linehandlerja;simpatičen par, fajn družba sta bila

na koncu vrvi je žogica spletena iz vrvi, da jo lažje ujameš

levo stari kanal, desno novi kanal namenjen le večjim plovilom

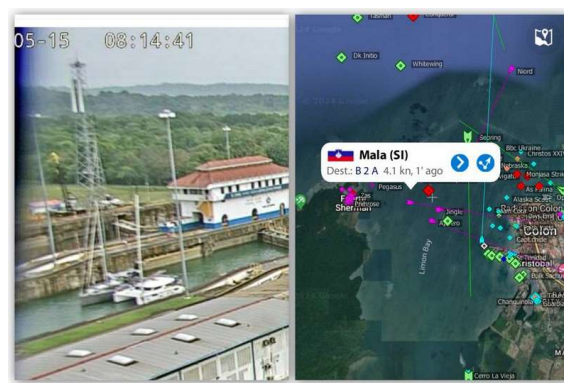
levo plačani linehandler Jose in desno nas advisor ...

čepnav na videz nič posebnega ta plovba, je pa stresna, ker moraš biti od ranega jutra do noč ves čas zbran

vrvi je potrebno spuščati počasi

fotko poslali prijatelji,ki so nas spremljali preko webcam

fotko poslali prijatelji, ki so nas spremljali preko webcam

v kanalu rib kolikor hočeš

no, pa so res jelenčki v tropih

Panama city pred nami

16. maj 2024, četrtek

Isla Naos, Panama

Spanja sva bila potrebna. Ko se zbudiva je pogled skozi spočite oči čisto drugačen.

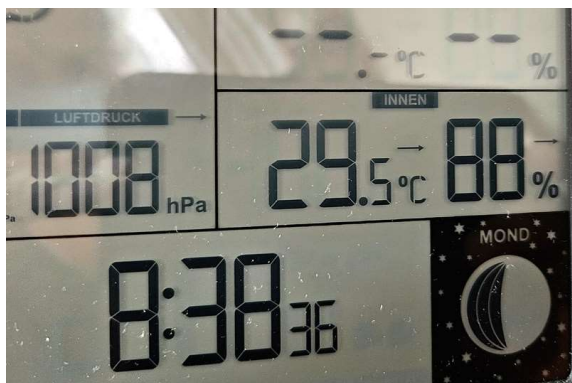
Dopoldan se ukvarjava z inverterji, Andy nama priskrbi nekaj kontaktov in mislim, da bi se kar odločil za nekaj, če bi le imel malo več tehničnih podatkov. In se jih trudiva dobiti. Neuspešno. Na netu jih ni, na maile ne odgovarjajo, na WhatsApp tudi ne, telefon zvoni v prazno. Očitno bo potrebno osebno zaviti v trgovino.

Vmes se na jutranjo kavico pripelje Roman. Sosedje smo na sidrišču. Če sva se s Pavlom zgrešila za nekaj ur, se vsaj z Romanom nisva. Prav velikokrat se verjetno ne zgodi, da so v Panami hkrati tri slovenske barke (ok, dve slovenski, vendar je tudi na tretji slovenska posadka). Pred spanjem se vidimo še enkrat in Vesna se zmeni, da gre jutri z njimi po hrano. Le kam jo bova dala? Hrano, mislim.

Popoldan se, kot rečeno, odpeljeva v šoping inverterjev. Cene so ugodne, pet krat ceneje je od primerljivega Victrona (ki itak crkuje kot po tekočem traku). Kupiva dva. Enega šibkega 400 W, ki bo primeren za polnjenje elektronike in en inverter/charger 3 kW za vse ostalo. Prvi ima precej manjše izgube (boljši izkoristek), ker je pač manjši in bi ga uporabil za napajanje elektronike (90% uporabe). Drugi bo poganjal vse ostalo.

Tako sem si zamislil, sedaj moram samo še stuhtati, kako bom to naredil, sic! Da je stvar še malo bolj zapletena, sta inverterja 110 voltna in večji proizvaja čisto sinusno napetost, manjši pa modificirano sinusno napetost. Mislim, da je vsakemu jasno, da ima slovenska barka vse narejeno na 230 V. Malo je komplicirano, a se bom že česa domislil.

Počasi sem se naučil, da imajo v Panami vse cene oglaševanje v evrih. Enostavno. No, cene so sicer v balboi, ki je v pariteti 1:1 z ameriškim dolarjem, vendar so cene brez 7% prometnega davka, kar je točno toliko, kot znaša razlika tečajev evra in ameriškega dolarja. Voila!

vremenska situacija , zjutrajnora vlaga

Roman iz SY Second life naju prihaja pozdraviti

po dolgem času spet srečali slovensko govorečo osebo ...

Panama by night

..pa še nekaj fotk z včerajšnjega dneva skozi panamski prekop

je kar malo neugoden občutek, ko je za teboj ena taka ogromna ladja v istem prekatu in privezana z zajlami...

advisorju so frizuro naredili pri frizerju

naporna je linehandlerska

metanje vrvi in Jose jo je ujel

Patricija je Brazilka , Andy pa iz Urugvaja

17. maj 2024, petek

Isla Naos, Panama

Dopoldan službujem, popoldan invertujem. Pravzaprav sem imel kar srečo, da zadnja dva dni, ko sva prečkala kanal, nisem imel nobenih nujnih zadev za urediti. Težko bi barko vozil po prekatih in kanalu ter hkrati programiral. Danes je službovati prava milina. Tudi montiranje dveh inverterjev v miru mi ustreza. Kar nisem naredil danes, bom dokončal jutri. Ali pa pojutrišnjem. Manjana...

Vesna gre skupaj z Romanom in Leni v šoping hrane. In k frizerju. K frizerju gre sama. To zato, da optimirajo prevoz in se peljejo z enim samim taksijem. Tja že gre, nazaj grede se morajo pa le usesti v dva avta, toliko so nakupili. Glede na strošek za taksi in strošek hrane, se je prihranek zaradi optimizacije prevoza meril v promilih.

Ob pol osmih zvečer sva zmenjena z Andyjem in Patricijo na večerji. Ne dosti prej zmontiram manjši inverter (ja, dobro bo služil za polnjenje elektronike - namerim le 300 mA izgub, Victron jih je imel trikrat več). Oba se že oblečeva, da skočiva v dingi in oddingirava v noč, ko prileti sporočilo. Andy odpove. Pravzaprav nama to tudi paše. Z veseljem bi sicer malo pokramljala v prijetni družbi, ni nama pa za dingiranje v temi. Razdalja med Malo in dingi pontonom je kar konkretna.

veliko oštarij v okolici sidrišča

Leto 2024

Pacifik

18. maj 2024, sobota

Isla Naos, Panama

Vesna se odpelje na izlet v Albrook Shopping Mall. Z avtobusom. Za 25 centov, namesto 10 dolarjev, kot stane taksi. Ker ima pa tako ali tako cel dan čas, je to čisto sprejemljiva opcija. Še posebej, ker mora kupiti samo mini baterije in en izvijač in ji ni potrebno nositi velikih stvari. No, vrne se šele zvečer in vrne se z dvema vrečama. In tako sem tudi jaz postal srečni lastnik novih cotic.

Jaz se pretebam z napeljavo za inverter. Preko pol barke je potrebno speljati ožičenje in to pomeni, da je potrebno iz lockerjev vse zložiti v kokpit, razstaviti nekaj lesenih pregrad in potegniti žice. Hja, hudič je, če je barka majhna in nabasano polna krame. Jasno, ko je vse zunaj, se tropsko ulije in sledi panično pospravljanje pod streho. Za povrh naredim v električni omarici še super pametno vezavo, ki bo sama ugotovila, ali je napajanje iz 110 V inverterja ali 220 V generatorja ali celo s kopnega in temu ustrezno transformirala napetost. Ampak. Ko je vse narejeno, ugotovim, da ene kombinacije nisem predvidel in če se ta zgodi, bo počilo. Pa vse razstavim in ponovno sestavim. Tokrat je vezava za ročno varianto. Tako, brez AI.

Zvečer silno robo iz kokpita skupaj spakirava v locker, ki je po novem še dodatno zapolnjen. Pet novih konkretno velikih paketov neuporabne ali delno pokvarjene robe sva dodala. Prostor v spoilerju je tako zabasan, da je edina varianta, če bova kaj potrebovala, uporaba LIFO metode.

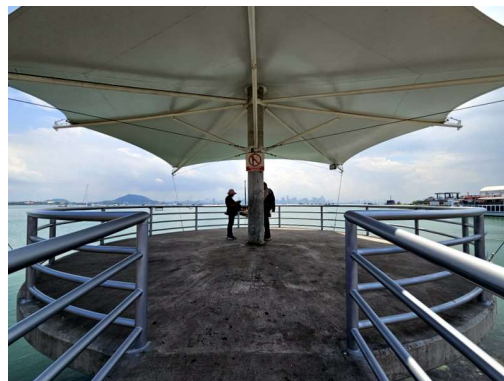
marina Playita

okolica kjer sva sidrana

žal je veliko smeti

več razglednih točk, urejene peš poti, kolesarske steze ...
le smeti ne pospravijo... res je: reke prinesejo, pa vseeno ..

med vožnjo do Albrook mall ... kar dosti spomenikov imajo

cerkev niti ni videti veliko (velikih) glede na število
prebivalcev

urejene poti

avtobusna postaja pri Albrook mall

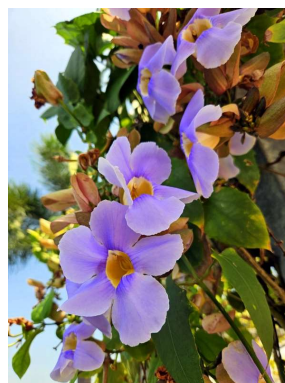
19. maj 2024, nedelja

Isla Naos, Panama

Cel dan ostaneva na barki. Vesna službuje. Jaz dokončam montažo inverterjev. Vse dela iz prve. No, dela iz prve po nekaj dneh tenstanja v lastnem zosu, sic! Potem se lotim menjave olja. Pravzaprav se tega ne lotim jaz, ampak moja električna pumpica iz Lidla. Že kar nekaj let mi zvesto služi. Dokaz, da poceni "kitajska roba" ni nujno slaba roba. Jutri moram samo še najti kontejner za odpadno olje in kupiti kantico novega, pa bo. Mislim, da bom to našel v lokalni čendleriji. Ne bo najcenejše, bo pa najmanj za nosit.

Popoldan dočakava naliv. Ravno sem nekaj testiral polnjenje baterij z alternatorjem in posledično sva bila brez elektrike (beri: brez ventilatorjev!), Dež je bil kot naročen. Našamponirala sva se in stopila na plano pod (pretopel) skoraj-tuš. Kako paše! Če bi bil ta naliv malo hladnejši, bi bilo pa že kar kičasto.

Danes je imel v Ljubljani nastop 79 letni Rod Stewart. S pomočjo Katje sva ga spremljala tudi midva, vsaj delno. Uro in tričetrt je pel brez pavze (pri svojih letih!). Kapo dol. Zaključil je že s kar ponarodelim komadom Sailing. Drug teden gresta Katja in Jure gledat Roling Stons v New York. Morda bova spet deležna video prenosa?

pogled iz najinega kokpita ni ravno navdušujoč ... za kopanje pa sploh ni

20. maj 2024, ponedeljek

Isla Naos, Panama

Dan za počitek. Oddingirava na obalo in sprehodim se med petimi čendlerijami v Flango Marini, da v zadnji lahko kupim olje in filter za olje, ki sem ga porabil včeraj. Neobičajno neprijazni so, oni nimajo, nočejo pa povedati, kdo ima. Sam moram ugotoviti, da ima sosednja trgovina - sosednja vrata.

Soparno je. Popila bi nekaj, pa so vsi lokali zaprti. Vsaj deset, raje več, jih je v kompleksu. In tako kupiva pивce po dober evro v trgovini (ta je odprta), se usedeva v bližnji lokal na teraso pod ventilatorje in se odžejava. Nama tudi prav.

Vesna se potem odpravi v Albrook Mall, jaz se z robo vrnem na Malo. Spotoma me ustavi ribič in mi ponudi švercovano nafto po 60 centov za liter. Ne vem, če bi to jemal. Cena je res ugodna in verjetno jo je čisto legalno kupil subvencionirano za sebe, a vseeno. Dodatno me skrbi tudi kakovost. Ne bi si rad nakopal težav z algami. To sem imel in vem, da je kažin, ko motor crkne brez vidnega razloga v najmanj primernem trenutku.

Vesna se sprehodi po klimatiziranih trgovinah. To ji paše. Meni paše malo počivat. Dežuje (kaj dežuje, uliva!) in vzdušje je zaspano. Zaplete pa se pri njenem povratku. Računal sem, da jo grem iskat na dingi ponton precej pred mrakom, pa je prišla v krepki temi, ob osmih zvečer. Ker mi nikakor ne paše eno miljo na slepo cikcakat med neoznačenimi plovili, si je morala sama poiskati prevoz. Takoj ga je našla. In tako se je vse skupaj čisto lepo izteklo. Upam, da bo drugič med sprehodom po trgovinah gledala na uro.

Albrook shopping mall je ogromen tam sem bila nekajkrat, pa ga še nisem prehodila vsega

21. maj 2024, torek

Isla Naos, Panama

Another day in paradise (in dirty water infested with crocodiles). Oba službujeva, Vesna bolj, jaz manj.

Popoldan oddingiram do Romana in mu nesem polirko v zamenjavo za nekaj Heinekenov. Mislim, da sva oba naredila dober posel. Zmagovita kombinacija. Meni po novem ne bo potrebno polirati barke, za kar sem zaslužil nekaj piv, Roman bo pa polirko prodal za bajne denarje, kot on to pač zna (nabavna cena je bila 30 evrov). Poliral barke s folijo preko trupa sigurno ne bo.

Dan je oblačen, popoldan začne deževati. A ne na tukaj običajen način, dež bolj spominja na novembrski dež iz naših geografskih širin. Ravno toliko kapljic pada z neba, da so Romanovi otroci prikrajšani za zabavo na avtomobilčkih v lokalnem otroškem parku.

deževno oblačen dan

22. maj 2024, sreda

Isla Naos, Panama

Saj ne veva, ali bi izplula ali ostala še kak dan. Rezultat? Vesna službuje dopoldan. Popoldan sva prepozna za na tržnico in za povrhu je vreme vprašljivo. Bo dež ali ga ne bo? Nikamor ne greva. Spraviva se k aktivaciji rezervnega Starlinka.

Pospravim torej stari Starlink kit in montiram novega. Pred tem si seveda celotno proceduro aktivacije podrobno preberem preko mobilnega operaterja Tigo. In ko se po nekaj minutah odločiva, kateri paket in v kateri državi bova vzela pri Starlinku, Tigo izklopi tethering. A-joj! Preko Starlinka naj bi delala spletna stran starlink.com, kjer se da vse lepo urediti. Tako reklamirajo. Nekaj sicer dela, a ko prideva do magične točke "activate", program zahteva drug vir interneta. Ne grem se več! Potem se Vesna nekako trudi na telefonu s SIM kartico (ki edini ne potrebuje tetheringa) vnesti silne podatke, ki jih je potrebno vnesti in po ne vem katerem poskusu ji to celo čudežno uspe. Rezervni dishy je aktiven in delujoč. Bingo! No, bingo po dveh urah kodranja živčkov. Ampak, pravzaprav, to ni res. Saj vendar na spletni strani Starlinka lepo piše: "Get online in minutes". Če tako piše, potem že mora biti res.

Kakorkoli, dan je mimo in nič zgodovinskega se ni zgodilo.

...najprej je počival na dingiju...

...potem na ograjici...

... in potem odleti ...

... na špico Male ... ah ja ...

cele jate pelikanov...majhnih rib je tukaj res veliko

no, vsaj zaključek dneva je bil lep

23. maj 2024, četrtek

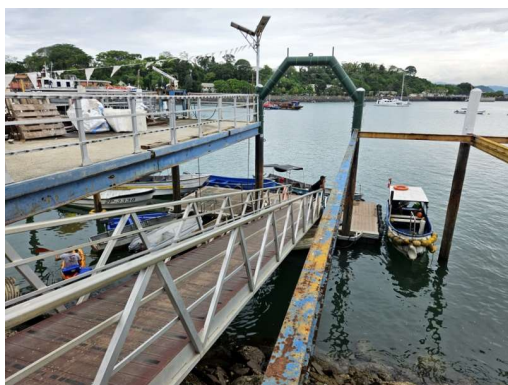
Isla Naos, Panama

Zjutraj naju preseneti mail, da je agent za kanal uredil tudi papirje za cruising permit in da za to računa natančno 243 dolarjev. Pa lepo smo bili zmenjeni, da bomo to sami uredili pri oblasteh. Dovolj jih imava! Agentov in Paname.

Greva po svežo zelenjavo v Albrook Mall in nato na odjavo iz države v Flamenco marino. Odjaviva se, sama poravnava vse obveznosti in zvečer javiva agentu, da je zamudil vlak.

Spotoma dodatno kupiva še šteko Guinnessa v akciji in španski pršut ter francoski sir po redni ceni. In vse skupaj je precej manj, kot agentov pribitek. Tako, sedaj imava pa res vse nabavljeno do postanka v francoskem Carrefourju.

Poslovilni večer s Second Life mine s kozarčkom vina na Mali. No, s kozarčkom vina za odrasli del posadke in sokom za mladino. Romanu še povem, kje dobi (pre)poceni diesel in poceni plin ter kako poteka odjava iz države brez agenta. Spotoma še spodimo martinčka, ki je priplaval vsaj četrtilje z obale in splezal na ograjico na Mali. Če lahko toliko preplava majčken martinček, potem to še lažje stori velik krokodil. Le da slednji na srečo ne zna plezati po gelcoatu.

dinghi ponton, ob oseki je kar strmo

pogled na naše sidrišče ...nekje tam daleč je naša Mala

24. maj 2024, petek

Panama - Francoska Polinezija (1. dan)

Ob zori sva pokonci, da po zajtrku čim prej izplujeva. Ampak. Po zajtrku se ulije in lije in lije. Ob takem ne greva. Ko je urnebes po dveh urah mimo se počasi odsidrava. Počasi zato, ker je veriga tako obupno blatna, da jo sproti spirava in to gre počasi. Itak pa ne pomaga kaj dosti. Snubber, ki je bil večino časa v morju, je po enem tednu na gosto obraščen in se ga sploh ne da očistiti. Pustil ga bom na soncu in ko bo sonce vse posušilo, ga bom nekako pokrtačil. Če bo šlo. In nekateri iz te brozge delajo pitno vodo, ah ja...

Pomahava Second Life v slovo in se odpeljeva v Flamenco Marino po gorivo. Diesel se je v tem tednu pocenil in stane 90 centov za liter. To je ugodno. Natočiva še vodo (gratis), oddava smeti, zamenjava regionalni Starlink za globalnega in izplujeva. Pred sabo imava mesec dni plovbe. Dolga pot bo!

Vetra ni, kot ga nikoli ni v ITCZ. Na srečo pa ni niti dežja, ki pa je običajno v konvergenčni coni. Prvi dan mine mirno, zvečer pa so na obzorju že vidni nevihtni oblaki.

Ko sva na odprtem, narediva še pitno vodo in opravila za naslednjih nekaj dni so storjena. No, skoraj. Po dobrem mesnem kosilu se spraviva loviti ribe. Rolica zapoje trako, kot sva računala. Po slabih dveh urah. Vesna zaščiti mizo v kokpitu s polivinilasto kopalniško zaveso ter pripravi banjo, nož in škarje. Jaz si nataknem delavske rokavice in začnem vleči ribo na plano. Ampak, ujela se je slaba dva kilograma težka palamida, ki je midva ne obožujeva. Ravno se pripravljava, kako bi jo snela in vrnila v morje, ko ribica to najino početje očitno pravilno tolmači in sama spusti vabo. Pa sva si oba oddahnila. Pravzaprav, verjetno kar vsi trije.

gremo se še posloviti od Second life

Second life bo Panamo zapustil čez približno 3 tedne

še zadnji pogledi na Panama city

samo en teden sva imela snubber v morju

smeti, hlodi ...vse to prinese reka ... in v takem res ne moreš delati vode

cca 3800 navtičnih milj zračne linije je do Markeških otokov

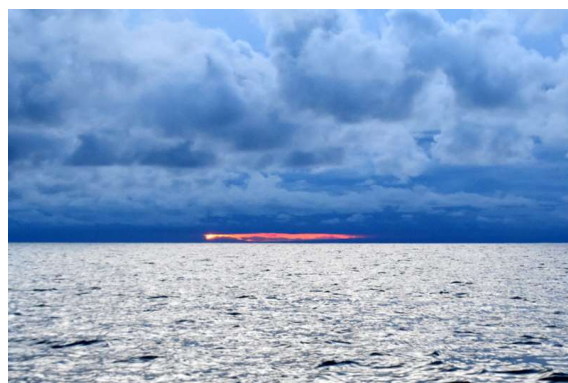
že mora biti veliko rib na ladji, če je toliko ptičev ...

... in kapitan spusti v morje vabo...

... in ujame se manjša palamida/tuna, ki pa se je k sreči snela, ker tako majhne se pa res ne splača čistiti

lahko noč ... no, pa sem uspela spraviti v dnevnik fotografije za zadnjih 14 dni ...

25. maj 2024, sobota

Panama - Francoska Polinezija (2. dan)

Po večernem bliskanju nad celino, je noč minila mirno in tudi dan je večinoma sončen. Tok nama pomaga, 2 vozla ga je - v pravo smer. Ima pa to za posledico strme in zmešane valove, tako da plovba ni najbolj ugodna. Pravzaprav je sila zoprna. Motorirava ves čas, le nekaj malega motorsailava. Vetra v doldrumsih pač ni.

Opoldne se pooblači, v morje roma vaba in po desetih minutah zapoje rolica. Tokrat je bila palamida z izkušnjami. Vedela je, da je ne marava in je vabo spustila že zelo kmalu. Bila je razumevajoča in naju ni preveč utrujala. In čez uro se je zadeva ponovila. Rezultat? Za kosilo imava meso iz hladilnika. Po kosilu se ujame slabih 10 kg težek rumenoplavuti tun. Dolgo traja boj in na koncu vedno pameten popusti. V tem primeru je bil to laks. Ostala sva brez vabe in brez ribe. Ko potem montirava novo vabo in uporabiva zadnjo vrtalko, rolica ponovno zapoje po desetih minutah. Ampak, riba takoj spet uide. Sklep: v Tihem oceanu je rib kot solate na tržnici, le pobrati jih je potrebno iz morja.

Kar nekaj ladij, ki so na poti proti ali iz Panamskega kanala, srečava. Ena naju celo pokliče po VHF in vpraša, če sva v redu in če morda potrebujeva kakršno koli pomoč. Zelo lepo od kapitana nekaj sto metrske ladje! Že to, da sploh opazi našo malo barčico je dovolj, da pa nama posveti še nekaj svojega časa, pa sploh.

Da vse ni najbolj utečeno, poskrbi, kdo drugi, kot naš Starlink. Neha delati. Neha delati, ker mu zmanjka elektrike. Rele za vklop se je odlotal. Tokrat je bila napaka v mojem šalabajzersko narejenem adapterju 12/110/220V. Malo lotanja med poskočno plovbo in spet vse deluje.

brodolomca

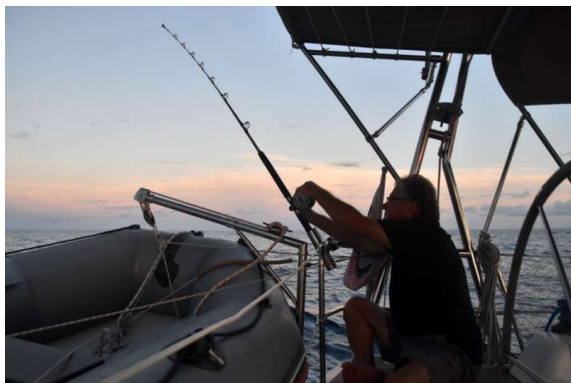
tako vejo v propeler pa ne bi bilo fajn dobiti

kapitan se je kar namučil z ribo

riba se je branila priti na Mala in uspelo ji je, za nagrado pa je dobila še našo vabo

... in, ko gre sonce spati, se ribiška palica pospravi

lep zaključek dneva

26. maj 2024, nedelja

Panama - Francoska Polinezija (3. dan)

Zjutraj sva dočkala ugoden veter (7 vozlov, 70 stopinj) in začelo se je prijetno jadranje. In se po uri ali dveh spremenilo v mokro jadranje. In še malo kasneje v mokro motoriranje ter na koncu v suho motoriranje. Kakor je prišel, tako je veter tudi odšel. Kar konkretna deževna fronta naju je prešla in omogočila štiri ure jadrnanja. Jingle, ki se nahaja slabih 40 milj od naju, poroča, da ni imela dežja in ni imela vetra. Dogajanja v doldrumsih so precej lokalna in precej naključna.

Z motorjem nadaljujema po najkrajši poti v pasatne vetrove. Računam, da jih bova našla jutri. Ker sem optimist, mislim, da motorja kasneje za pogon ne bova več potrebovala. Za elektriko pa še kako! Prav veliko goriva nama verjetno ne bo ostalo na cilju po slabih 4.000 miljah plovbe.

Po koncu dežja sem spustil vabo, a je Vesna za vsak slučaj raje pripravila mesno kosilo. Lačna pač ne smeva biti. Ampak. S tole vabo je hudič. Malo preden pade mrak, se spravlja k nevihti. Da ne bom vabe pospravljaj ponoči v dežju (ali, kar je še huje, da ne bi takrat ujela ribe), jo pospravim takoj. In ko jo vlečem, skoči iz vode in se nesrečno ujame na privezno vrv

od dingija - na zunanji spodnji strani. Ni šans, da jo dosežem. Edina varianta, da vabo odhakljam je, da dam dingi v vodo, splezam nanj, se uležem preko roba in se začnem ukvarjati z vabo. Ponoči, v dežju, sredi razburkanega morja? Ne bom. In tako sva ostala še brez druge vabe. Vsaj toliko časa, da vplujeva v mirno laguno. Za naslednji mesec, torej...

dopoldne je kar krepko deževalo ... ribe ni bilo, torej spet meso za kočerjo

ptiči ves čas letajo okoli barke

Malo je dobro opralo

prigrizek: empanadas z govedino

27. maj 2024, ponedeljek

Panama - Francoska Polinezija (4. dan)

Dan, ki bi ga najraje pozabil. In pred dnevom tudi noč. Poskušam vse, da bi prišel iz doldrumsov, pa ne morem. Veter piha točno v nos, v okolici so nevihte, kar pomeni zmešane valove, ki povzročajo nabiranje in padce barke v luknje med njimi. Sila neugodno, da ne uporabim hujše besede. Nikamor ne prideva. Motorsailava, da imava vsaj približno v redu kot na veter, pa tudi ne gre. V zadnjih treh dneh in pol sva se iz Paname premaknila za 350 milj, od tega v zadnjem dnevu manj, kot 100 milj.

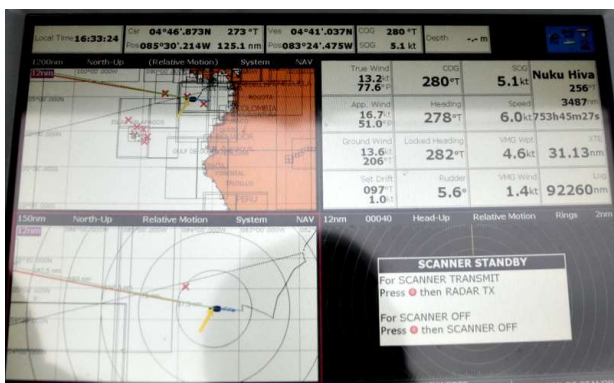
Ne vem, ali bi plul pod ali nad Galapaškimi arhipelagom? Popoldne se odločim za plovbo po severni strani. Ali je to pametna odločitev ali ni? Ne vem. Nekaj sem se pač moral odločiti. Tako bova plula blizu Isle del Coco. Tudi zadnjič, ko sva bila na tem koncu, je bila plovba iz Costa Rica do Galapagos neznosna. Računal sem, da se iz ITCZ prebijem v treh dneh, pa bova očitno ostala dlje. Kot kaže, bova še nekaj dni plula po robu. Samo sto milj naju loči do pasatnega pasu, pa nikakor ne moreva tja.

Za povrh je še Starlink nehal delati in izpisal isto napako, kot prejšnjič. To je torej že drugi dishy, ki nama je crknil. Saj, kasneje se je nekako postavil, a kako dolgo bo tako? Rezervnega v takem zmešanem morju niti montirati ne morem.

Le s čim sva te razvezila, da si naju zapustila, Moana?

vaba se je zataknila v vrv na drugi strani dinghija in ni šans, da jo s te strani dol dobiva

zelo počasi napredujeva

28. maj 2024, torek

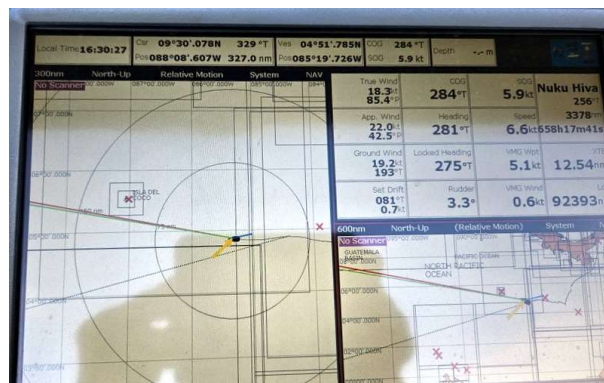
Panama - Francoska Polinezija (5. dan)

Včeraj popoldan sva ugasnila motor. In nisva prižgala sonca. Še vedno je oblačno in deževno. In temno ponoči. Posledično sva danes uvedla ukrep redukcije porabe električne energije prve stopnje. Brijem se lahko samo vsak drugi dan.

Veter je sedaj konstanten, okoli 4-5 Bf. Smer vetra nama pa še vedno ne omogoča jadranja ven iz ITCZ in niti proti cilju ne. Jadrava ostro v orco, največ, kar se da. To je okoli 60 stopinj proti vetru in valu. In toku. Razmere so podobne, kot če bi orcala proti meltemiju v Egejskem morju. Le, da je razdalja tukaj mnogo večja.

Danes sva preklpila na galapaški čas. Naslednji teden bova osem ur za Slovenijo.

Rib iz znanih razlogov ne loviva. Pa tudi, če ne bi bilo znanih razlogov, jih ne bi. Plovba je preveč podobna bivanju v pralnemu stroju, da bi se dalo ujeto ribo potegniti iz morja in potem še pravilno filetirati in pri tem ne zapackati celotnega kokpita. To je neuradno. Uradno jih ne loviva zato, ker sva naravovarstvenika po svojem globokem prepričanju.

29. maj 2024, sreda

Panama - Francoska Polinezija (6. dan)

Končno sva priplula v pasatne vetrove. No, plujeva na meji med pasati in ITCZ. Ponoči jadrava 60 stopinj na resnični veter v štirih boforih. Večji kot bi naju odnesel v doldrumse, manjšega na tem valu ne morem doseči brez nenehnega nabijanja. Plovba je počasna in nikakor ne morem zaviti globlje v področje pasatnih vetrov.

Preko dneva se veter dvigne na pet boforov, kot barke v veter pa na 70 stopinj. Upam, da se kot vsaj še malo popravi, za ponoči imava napovedanih šest boforov. To Mala 70 stopinj v veter ne zmore. Če ne bo drugače, bova pač zavila od vetra in se odpeljala med nevihte. Šment je to!

Jadrava 30 milj južno od Isle del Coco. Trenutno še nisva videla nobenega pterozavra, samo modronoge strmoglavce z galapaškega otočja. Tudi noben ihtiozaver še ni priplaval naokoli. Jah, še Isla del Coco ni več tisto, kar je nekoč bil. Ko sva zadnjič tam pristala, so imeli v lokalni birtiji na meniju brontozavzov steak. Relikt iz Jurskega parka.

štedilnik je tako nagnjen

30. maj 2024, četrtek**Panama - Francoska Polinezija (7. dan)**

Jutro mine v postavljanju Starlinka. Ne najde GPS signala. To poznam. Prva antena je imela enako bolezen. Takrat so mi poslali novo anteno v Panamo in jo je Juanjo preposlal na PuertoRico. Kaj naj pa sedaj naredim?

Resetiram in čakam. Drugega tukaj ne morem narediti. Ko antena GPS po nekaj urah najde, se sama resetira, namesto da bi začela delati. In spet išče GPS. Ah, je ja... Šele po več kot treh urah naporov, je Starlink vzpostavil prvo povezavo. In potem dalje delal brezhibno, kot da nikoli nič ni bilo. Ob šestih zjutraj sem ga prižgal, da ujamem še delovni čas v Sloveniji, pa mi ga ni uspelo. Obojega, niti prižgati mašince, niti ujeti delovni čas.

Tole s Starlinkom je kot zakleto. Rezervnega pa v teh valovih in vetru, ko barka skače nekaj metrov sem in tja ter gor in dol niti v sanjah ne morem montirati na streho. Če v naslednjih dneh ne bo dnevnika, sva midva v redu, Starlink pa ne. Dokler se EPIRB ne oglasi, sva OK.

Ponoči sem zavil malo proti severu in spanje je bilo precej boljše, kot noč pred tem. Za ceno, da se nikakor ne moreva ločiti od obrobja doldrumsov, seveda. In za ceno, da sva zelo počasna. Jadra so skrajšana na minimum. Jingle, 44 čoveljski katamaran, za katerim sva bila ob startu 20 milj, je že 90 milj pred nama. Vsak dan smo v navezi in si sporočamo pozicije in pogoje na morju. Privatni ARC?

Pogoji za kuhanje niso ravno idealni, vendar vsak dan pojeva vsaj en topli obrok. Večinoma dva. Upam, da tako tudi ostane. V naslednjih dneh naj bi imela nižje vetrne valove, čeprav skupni val še vedno ostaja blizu dveh metrov. Da ne bo nesporazuma, vsak tisoči val je tako statistično visok tri in pol metre. Vsak tisoči val srečava šest krat dnevno. Statistično.

31. maj 2024, petek**Panama - Francoska Polinezija (8. dan)**

Danes zjutraj je Starlink takoj zalaufal. Kdo bi to razumel?

Včeraj popoldne je zelo blizu plula kontejnerka. Nisem je sicer videl, 12 milj stran je bila, instrumenti so jo pa pokazali. Če bi hotel, bi jih lahko poklical na VHF.

Ponoči sva eno uro uživala v izredno intenzivni bioluminescenci. Plankton. Iskrice so bile tako na gosto posejane na mestu, kjer se je morje zapenilo, da je pena žarela v belini. Lepo.

Ponoči je bilo manj vetra in vala in sva lahko napredovala bolj proti jugu. Beživa stran od doldrumsov. Vesna izmenjuje lokacijo z Jingle in ker je pri njih to moderno delati preko Navionicsa, sem še na njen telefon namestil Boating app. Da bo lahko to naredila sama. Danes je Jingle že 100 milj pred Malo.

So pa v Deželici Vesni ukinili eno njenih največjih radosti. Branje knjig. V Biblosu z jutrišnjim dnem ukinjajo e-knjižnico. Bajе jo bodo nadomestili drugi z drugačnimi aplikacijami. Ampak, to nam tukaj nič ne pomaga. Mojstri enostavno ne razumejo, da je nekdo daleč sredi ničesar in da ne more kar tako skočiti v trgovino in kupiti nov super-truper e-ink prikazovalnik. Tudi, če ima denar za take zadeve.

logbook se vpisuje vsa leta tudi ročno, vestno

drugače pa že nekaj večerov opazujem južni križ